

УДК 621.326

Назар Т. – ст. гр. ЕОАм-13

Національний університет "Львівська політехніка"

АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА

Науковий керівник: к.е.н., доцент Тивончук О.І.

У ринковій економіці постійний кругообіг коштів як у межах окремого підприємства, так і в масштабах економіки в цілому є об'єктивною умовою життєздатності підприємства. Складовими кругообігу виступають грошові надходження і грошові витрати суб'єктів господарювання. Аналіз грошових потоків - це сукупність методів формування і обробки даних про грошові потоки, які дають об'єктивні оцінки стану, тенденцій розвитку, виявлення резервів підвищення ефективності використання грошових коштів та шляхів їх реалізації. Для аналізу грошових потоків підприємства використовують два методи - прямий і непрямий.

Прямий метод аналізу засновано на русі коштів по рахунках підприємства. Вихідний елемент - виручка від реалізації товарів. Переваги методу полягають у тому, що він дає змогу: показувати основні джерела надходжень і витрат коштів; робити оперативні висновки щодо достатності засобів для платежів по поточних зобов'язаннях; встановлювати взаємозв'язок між обсягом реалізації продукції і грошовими витратами за звітний період; ідентифікувати статті, що формують найбільші надходження і видатки коштів; використовувати отриману інформацію для прогнозування грошових потоків; контролювати всі надходження і напрямки витрат коштів, тому що грошовий потік безпосередньо зв'язаний з регістрами бухгалтерського обліку. У довгостроковій перспективі прямий метод розрахунку дозволяє оцінити ліквідність і платоспроможність підприємства. Недоліком цього методу є те, що він не розкриває взаємозв'язки отриманого фінансового результату і зміни абсолютного розміру коштів.

Непрямий метод аналізу грошових потоків кращий з аналітичної точки зору, оскільки визначає взаємозв'язок отриманого прибутку зі зміною величини коштів. Розрахунок грошових потоків непрямим методом ведеться від показника чистого прибутку з його коректуваннями на статті, що не відбивають рух реальних коштів по рахунках. Отже, непрямий метод засновано на аналізі руху коштів по видах діяльності, де конкретно визначено прибуток підприємства чи куди вкладені "живі гроші".

Перевага непрямого методу при використанні в оперативному керуванні грошовими потоками полягає в тому, що він дозволяє встановити відповідність між фінансовим результатом і власними оборотними коштами. З його допомогою можна виявити найбільш проблемні місця в діяльності підприємства (скупчення іммобілізованих коштів) і розробити шляхи виходу з критичної ситуації. Проте цьому методу властиві і окремі недоліки, зокрема: висока трудомісткість при складанні аналітичного звіту зовнішнім користувачем; необхідність залучення внутрішніх даних бухгалтерського обліку (головна книга); застосування доцільне тільки при використанні табличних процесорів. При проведенні аналітичної роботи обидва методи доповнюють один одного і дають реальне уявлення про грошовий потік за розрахунковий період. Таким чином, грошовий потік – це надходження і витрачання грошових коштів в процесі здійснення господарської діяльності підприємства. Показник грошових потоків використовується, з одного боку, як індикатор фінансової стійкості підприємства (показник оцінки потенціалу внутрішніх джерел фінансування), а з іншого – як індикатор прибутковості (показник фактичної та потенційної прибутковості підприємства).